

Charlotte, een waanzinnig leven

BRUSSEL – Een dot van een kind was ze. Later werd ze een van de mooiste vrouwen van Europa, meende haar vader, koning Leopold I. Maar het lot van Charlotte, keizerin van Mexico, was tragisch. Wat weten we eigenlijk over haar? Weinig, blijkt uit een kleine, intimistische tentoonstelling in het BELvue Museum.

Een sterke persoonlijkheid moest ze aankweken, vond haar vader. Charlotte (1840-1927) studeerde Latijn, wiskunde, aardrijkskunde, literatuur, geschiedenis. Ze sprak vloeiend Frans, Engels, Duits, Spaans, Italiaans. Dat waren de sociale vaardigheden voor een toekomstige koninklijke eega.

Zo zag de carriè-replanning van Charlotte, prinses van België, enige dochter van de eerste landsvorst, eruit. Kandidaten genoeg, maar uiteindelijk mocht Charlotte van papa kiezen. Op voorwaarde dat het een 'gelijkwaardig' manspersoon was. Het werd aartshertog Maximiliaan van Habsburg-Lotharingen, broer van de Oostenrijkse keizer. Charlotte was zeventien toen ze in Brussel trouwden. Samen be-

gierden ze een tijdje Milaan en Mexico. Tussendoor brachten ze gelukkige jaren door in het kasteel Miramar nabij Triëste. 'Mon ange', zoals Maximiliaan haar noemde, raakte er gefascineerd door de zee. "Wij noorderlingen hebben er geen besef van hoe blauw een zee er kan uitzien. Toen ik haar voor de eerste keer zag, werd ik overweldigd door een onvoorstelbare geestdrift." Dat enthousiasme bracht ze over in haar schilderijtjes en aquarellen, die nu te zien zijn in Brussel. Ja, de Belgische prinses schilderde (zoals haar moeder, koningin Louiza-Maria): niet zonder talent, wel zonder voldoende oefening. Haar 'Zonsondergang op zee' en haar Venetiaanse panoramaatjes getuigen van gedrevenheid. Na het onverkwikkelijke Mexicaanse avontuur, waarbij haar echt-

In Italië, gelukkig aan de zijde van haar Maximiliaan, raakte aartshertogin Charlotte gefascineerd door de zee, die ze schilderde (r.). "Wij noorderlingen hebben er geen besef van hoe blauw een zee er kan uitzien."

genoot gefusilleerd werd (wat men haar maandenlang niet vertelde), trok ze zich terug in die door Maximiliaan bedachte *villégiature*. Argwanend dronk ze alleen water uit de fontein, en bij straatkraampjes at ze gepofte kastanjes. Uit vergiftigingsangst at ze met een kat op schoot die de eerste brokjes kreeg. Dat

staat – met een paar pittige privé-verhalen – te lezen in de archieven van Adrien Goffinet. Deze adviseur van Leopold II kreeg in 1867 de opdracht om de labiele Charlotte naar haar geboorteland te halen. De (intussen) aartshertogin wilde niet weg uit Italië.

Op basis van zijn notities, aange-

kocht door het Erfgoedfonds van de Koning Boudewijnstichting, is nu een boek met zijn wedervaren, het gekonkel en de intriges rond die terugkeer verschenen. Goffinet slaagde in zijn opdracht: Charlotte overleed nabij Brussel.

Eliane Van den Ende

De tentoonstelling *Charlotte van België, de jaren van geluk* is tot en met 10 juni te zien in het BELvue Museum, Paleizenplein, 1000 Brussel. Het boek *De terugkeer van Charlotte. Juli 1867 – een delicate opdracht voor baron Adrien Goffinet* is daar te verkrijgen of te bestellen op 070-233.728 of publi@kbs-frb.be